

Bachát László: Nyelvhasználat és emberi magatartás

Utazom a vonaton. Négy egymással szemben ülő fiatalember meséli a munkahelyi élményeit. Nagyokat nevetnek közben, a térdüket csapkodják jókedvükben, s két mondat között vagy a mondat végén jönnek azok a bizonyos trágár kifejezések. Mind a négyen olyan hangosan beszélnek, hogy a szakasz minden utasa hallhatja.

Autóbuszon, utcán, munkahelyeken csak úgy röpködnek a durva és trágár szavak, kifejezések. Fiúk és leányok, férfiak és nők ajkáról egyformán. Sokan azt vallják, hogy a dühös, az elkeseredett ember így könnyíthet magán. Az említett esetben a trágár szavakat használó nem volt sem dühös, sem elkeseredett. Vajon mit mondtak volna akkor, ha valóban dühösek lettek volna, vagy veszekedtek volna? El tudjuk képzelni, hiszen mindnyájan tanúi lehettünk már utcán, vonaton vagy munkahelyen effélének.

A legnagyobb baj az, hogy a durva, trágár stílust a legtöbb ember természetesnek veszi már, mintha ezek a szavak polgárjogot nyertek volna a mindennapi beszédben. Pedig az egyenlő mértékkel szabott jogok sem adnak senkinek jogot arra, hogy a vonaton, a szórakozóhelyeken, a munkahelyen, a nyilvánosság előtt, ahol mások is hallják, ezeket a kifejezéseket használja. Szűk baráti körben ki-ki úgy beszélhet, ahogy akar, a nyilvánosság előtt azonban nem.

Sokan elfelejtik azt, vagy talán nem is tudták, hogy az emberi magatartásnak a nyelvi magatartás, a beszéd szerves része. Aki durva, trágár szavakat használ, akinek mocskos a beszéde, annak alighanem ilyen az érzésvilága, az egész gondolkodásmódja és az emberi magatartása is.

(A szerző nevében a ch h-nak ejtendő.)